

Pradžia>Nagrinėjimas teisme>Civilinės bylos>Teismo sprendimų pripažinimas ir vykdymas>Kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą?

Civilinės teisenos srityje nebaigtos procedūros ir procesai, pradėti iki pereinamojo laikotarpio pabaigos, bus tęsiami pagal ES teisę. Remiantis abipusiu susitarimu su Jungtine Karalyste, atitinkama su Jungtine Karalyste susijusi informacija E. teisingumo portale bus saugoma iki 2024 m. pabaigos.

Kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą?

Gibraltaras

1 Kas yra teismo sprendimų vykdymas civilinėse ir komercinėse bylose?

Teismo sprendimų vykdymas – tai teismo sankcionuoti veiksmai, kurių imamasi siekiant priverstinai įvykdyti teismo sprendimą skolininkų atžvilgiu, kad jie laikytųsi teismo nurodymų. Teismo sprendimo vykdymo būdą pasirenka tik kreditorius.

Nusprenddamas, kurį būdą pasirinkti, kreditorius privalo įvertinti, ar:

tikėtina, kad jis iš skolininko atgaus savo pinigus ir teismo mokesčių;

skolininkas yra skolingas kitiems asmenims pinigų arba ar jo atžvilgiu priimti kiti teismo sprendimai;

skolininkas turi kokių nors daiktų arba turto, kurį galima paimti ir parduoti aukcione;

skolininkas turi darbą;

skolininkas turi kitų pajamų, pvz., pajamų iš investicijų;

skolininkas turi banko, kredito unijos arba kitokią sąskaitą;

skolininkas turi nekilnojamojo turto (namą) arba

kurie nors kiti asmenys yra skolingi skolininkui.

Toliau pateikiama informacija apie įvairių rūšių teismo sprendimų vykdymo priemones. Kreditorius turėtų pasirinkti tokį būdą, kurį taikant yra didžiausia tikimybė susigrąžinti jam priklausančius pinigus.

Teismas negali garantuoti, kad kreditorius atgaus savo pinigus, o teismo mokesčiai mokamas už kiekvieną atliktą veiksmą. Teismas mokesčių įtraukia į skolininko grąžintiną sumą, tačiau teismas negali grąžinti kreditoriaus sumokėtų sumų, jeigu pastarasis neatgauna pinigų iš skolininko.

Toliau aprašomi įvairūs teismo sprendimų vykdymo būdai.

Daiktų areštas

Teismo sprendimų vykdymas – tai civilinio teismo sprendimų vykdymo užtikrinimas areštuojant daiktus. Norint, kad būtų pradėtas priverstinis vykdymas, būtina kreiptis į teismą ir prašyti išduoti vykdomąjį raštą. Vykdomasis raštas bus naudingas tik jeigu skolininkas turi:

pakankamai daiktų kreditoriaus nurodytu adresu, kuriuos būtų galima parduoti aukcione ir surinkti pinigų, arba

visus pinigus, kurių reikalaujama pagal vykdomąjį raštą (kad būtų nutrauktas daiktų pardavimas).

Teismas vykdomąjį raštą gali išduoti, jeigu skolininkas:

nesumokėjo pinigų sumos arba buvo įpareigotas tai padaryti, arba

nesilaikė bent vieno savo mokėjimų termino.

Antstoliai ne visada gali paimti ir parduoti skolininko daiktus. Pavyzdžiui, jie negali paimti būtiniausių namų apyvokos daiktų ir prekiautojo įrankių arba daiktų, dėl kurių sudarytos pirkimo išsimokėtinai arba nuomos sutartys. Antstolis nepaima skolininko daiktų, jeigu jų vertė yra per maža, kad būtų galima grąžinti vykdomajame rašte nurodytą sumą, atskaičius daiktų paėmimo ir pardavimo išlaidas. Aukcionuose daiktai parduodami tik už dalį jų pradinės vertės. Be to, gali būti, kad skolininko daiktus antstoliai areštavo vadovaudamiesi kitu vykdomuoju raštu.

Trečiosios šalies skolos rašteliai

Kreditorius gali prašyti Aukščiausiojo Teismo, kad skolininkui skolinga trečioji šalis vietoje skolininko skolą grąžintų kreditoriui. Praktiškai šis metodas naudojamas areštuojant lėšas, kurias skolininkas gali turėti banko sąskaitose. Jeigu banko sąskaitose esančių lėšų nepakanka skolai sumokėti, tuomet tokias lėšas galima panaudoti siekiant grąžinti bent tam tikrą grąžintinos sumos dalį.

Bankroto byla

Jeigu grąžintina suma yra didesnė nei 750 GBP, kreditorius taip pat gali kreiptis prašydamas paskelbti skolininko bankrotą. Ši byla iškeliami Aukščiausiąjame Teisme. Tačiau tai gali brangiai kainuoti.

Šaukimas atvykti

Aukščiausiojo Teismo leškinų dėl nedidelių sumų (ieškiniai, kurių suma neviršija 10 000 GBP) skyriuje kreditorius gali prašyti išduoti šaukimą į teismą.

Tuomet teismas gali įpareigoti sumokėti mokėtiną skolą dalimis, o už šios pareigos nevykdymą tam tikromis konkrečiomis aplinkybėmis gali būti skirta laisvės atėmimo bausmė.

Įsakymai gauti informaciją

Nors ši procedūra pati savaime nėra vykdymo būdas, ji sudaro sąlygas apklausti skolininkus siekiant gauti informacijos apie jų turtą, kad kreditorius galėtų priimti labiau pagrįstą sprendimą dėl teismo sprendimo vykdymo būdo, kurį jis norėtų taikyti.

2 Kokia institucija ar institucijos įgaliotos vykdyti šiuos sprendimus?

Už teismo sprendimų vykdymą atsako Gibraltar Aukščiausiasis Teismas.

3 Kokiomis sąlygomis priimamas vykdomasis dokumentas arba sprendimas?

3.1 Procedūra

Aukščiausiasis Teismas (įskaitant jo leškinų dėl nedidelių sumų skyrių) gali priimti nutartį dėl vykdymo bylose, kuriose jis priėmė sprendimą.

Gibraltare antstoliai yra teismo tarnybos darbuotojai, taigi ir valstybės tarnautojai. Jie sprendžia su teismuose priimtų ir užregistruotų sprendimų ir (arba) nutarčių vykdymu susijusius klausimus. Jie vykdo vykdomuosius raštus, sugrąžina žemės valdymo teises, remdamiesi vykdomuoju raštu dėl valdymo, ir sugrąžina prekes, remdamiesi vykdomaisiais raštais dėl prekių grąžinimo. Be to, antstoliai vykdo kitas pareigas, įskaitant asmeninį dokumentų įteikimą ir vykdomuosius raštus dėl asmenų perdavimo.

Naudojimas advokatų ir kitų teisės specialistų paslaugomis

Kreditorius neprivalo savo prašymo dėl teismo sprendimo vykdymo pateikti per advokatą arba bet kurį kitą teisės specialistą.

Teismo sprendimų vykdymo procedūros gali būti sudėtingos, išskyrus Aukščiausiojo Teismo lešinių dėl nedidelių sumų skyriaus priimtų sprendimų vykdymą. Kreditoriai gali norėti konsultuotis, todėl prieš prasidedant teismo sprendimo vykdymo procedūrai kreipiasi į advokatą arba Piliečių konsultacijų biurą.

Teismo sprendimų vykdymo išlaidų dydis

Už kiekvieną teismo sprendimo vykdymo būdą taikomi skirtingi teismo mokesčiai. Kaip minėta, nors teismas mokesį įtraukia į skolininko grąžintiną sumą, tačiau teismas negali grąžinti kreditoriaus sumokėtų sumų, jeigu pastarasis neatgauna pinigų iš skolininko. Daugiau informacijos apie taikomus mokesčius galima gauti Aukščiausiojo Teismo raštinėje adresu 277 *Main Street*, Gibraltaras, arba skambinant telefonu (+350) 200 75608.

3.2 Pagrindinės sąlygos

Kaip minėta, Gibraltare teismo sprendimo vykdymo būdą, kuris bus naudojamas, pasirenka tik kreditorius. Atsakingi kreditoriai, kurie teismuose gavo galiojantį sprendimą ir jiems dar nebuvo sumokėta, turi teisę į tai, kad tas teismo sprendimas būtų įvykdytas naudojant jiems prieinamas tinkamiausias priemones. Todėl jeigu yra priimtas galiojantis sprendimas ir pateikiamas tinkamas prašymas, teismas privalo gerbti kreditoriaus pasirinktą vykdymo būdą.

4 Vykdymo priemonių paskirtis ir pobūdis

4.1 Į kokį turtą gali būti nukreipiamas vykdymas?

Vykdymo veiksmai gali būti nukreipti į šį turtą:

banko sąskaitas taikant trečiosios šalies skolos raštelių procedūrą;

materialų kilnojamąjį turtą imantis priverstinių vykdymo veiksmų;

nekilnojamąjį turtą taikant įsakymo dėl turto suvaržymo priėmimo procedūrą.

Nėra griežto ir išsamaus daiktų, kuriems negali būti taikomas turto aprašas, sąrašo. Tačiau galioja tam tikros rekomendacijos. Antstolis gali paimti tik skolininkui arba skolininko bendraturčiams priklausančius daiktus.

Visi antstolio paimami daiktai turi turėti tam tikrą piniginę vertę, kurią būtų galima gauti aukcione. Antstolis nepaima daiktų, jeigu mano, kad, sumokėjus tų daiktų paėmimo ir pardavimo aukcione išlaidas, už juos gautų pajamų nepakaks vykdomajame rašte nurodytai sumai grąžinti.

Antstoliai negali paimti:

daiktų, kurių skolininkui reikia darbo arba verslo reikmėms, pvz., prekiautojo įrankių arba knygų;

būtiniausių namų apyvokos daiktų, kurie reikalingi skolininkui ir jo šeimai, pvz., drabužių arba patalynės;

daiktų, dėl kurių sudarytos išperkamosios nuomos, paprastos nuomos arba pirkimo išsimokėtinai sutartys (įskaitant automobilius);

daiktų, kuriuos antstoliai jau galbūt konfiskavo remdamiesi kitu vykdomuoju raštu, arba

įrankių, kurie nėra susiję su vykdoma veikla (pvz., biuro baldai, mašinos ir transporto priemonės, dėl kurių sudaryta išperkamosios nuomos sutartis).

Todėl trečiosios šalies skolos raštelių atveju skolininkas, kuriam neleidžiama pasiimti pinigų iš savo sąskaitos banke arba kredito unijoje ir kuris teigia, kad jis arba jo šeima susiduria su sunkumais sumokant įprastas pragyvenimo išlaidas, gali kreiptis į teismą prašydamas priimti nutartį dėl pagalbos išmokos, pagal kurią konkrečioms asmenims gali būti sumokėta viena ar daugiau išmokų.

4.2 Koks yra vykdymo priemonių poveikis?

Jeigu skolininkai ir trečiosios šalys nesilaiko teismo nutartyse išdėstytų reikalavimų, jiems gali būti skiriamos sankcijos už teismo negerbimą. Baudos, kurios gali būti skirtos, apima „atsiprašymą už negerbimą“ (t. y. atsiprašymas teisėjo akivaizdoje atvirame teismo posėdyje), baudas, o rimčiausiais atvejais – laisvės atėmimo iki 14 dienų bausmę.

Bankai turi tam tikras pareigas, susijusias su informacijos atskleidimu ir banko sąskaitų areštu. Jeigu bankas gauna trečiosios šalies skolos raštelį dėl vieno iš savo klientų, bankas neprivalo atskleisti, kiek pinigų laikoma sąskaitoje. Jis gali nurodyti, kad sąskaitoje nėra pinigų, kad nepakanka lėšų visai sumai atlyginti, tačiau gali sumokėti dalį sumos, arba nurodyti, kad yra pakankamai lėšų visai prašomai sumai atlyginti. Galioja labai griežtos duomenų apsaugos nuostatos, kuriomis reglamentuojama, kokią informaciją, išskyrus nurodytą, gali pateikti bankas.

4.3 Koks yra tokių priemonių galiojimo terminas?

Visose nutartyse nurodomas terminas atitinkamai informacijai pateikti arba laikytis teismo nutarties, taip pat pateikiama informacija apie didžiausias baudas, kurios gali būti skirtos teismo nutarties nesilaikymo atveju.

5 Ar yra galimybė apskųsti sprendimą dėl tokios priemonės skyrimo?

Visi teismo taikomi vykdymo būdai (išieškojimo įsakymai ir trečiosios šalies skolos rašteliai) yra susiję su dviejų etapų procesu. Tarpinis proceso etapas yra išimtinai dokumentų nagrinėjimu pagrįsta teismo funkcija, o skolininkas šioje etape neatlieka jokio vaidmens. Tačiau taikant kiekvieną metodą ir siekiant pereiti prie galutinio etapo, turi būti surengtas teismo posėdis, į kurį kviečiamas skolininkas ir kuriame jis gali nurodyti visas priežastis, dėl kurių nereikėtų toliau taikyti suplanuoto vykdymo metodo. Apie teismo posėdžio datą gerokai iš anksto pranešama visoms šalims ir visais atvejais galioja nustatytas minimalus laikotarpis, kuris turi praeiti nuo tarpinio etapo, pranešimo apie „galutinį“ teismo posėdį iki paties „galutinio“ teismo posėdžio, kad skolininkas (ir bet kuri suinteresuotoji tiesiogiai dalyvaujanti trečioji šalis, pvz., bankas byloje dėl trečiosios šalies skolos raštelių) turėtų pakankamai laiko pasirengti bylai. Jeigu šalims „galutinio“ teismo posėdžio data yra nepatogi, ji gali būti pakeista, kad tiktų abiem šalims. Jeigu taip atsitiktų, tarpinė nutartis galioja toliau, tačiau nutartis negali būti „galutinė“ iki to laiko, kol neįvyksta tas teismo posėdis.

Teismui priėmus savo nutartį sprendimo negalima apskųsti. Atitinkamomis aplinkybėmis skundus arba prašymus dėl panaikinimo galima pateikti tik dėl originalaus sprendimo, kuriuo kreditoriui visų pirma suteikti įgaliojimai prašyti vykdyti sprendimą. Vykdymo procesą teismas gali panaikinti tik jeigu sprendimas sėkmingai ginčijamas apeliaciniu skundu arba yra panaikinamas. Jeigu sprendimas ginčijamas po to, kai teismas patenkino kreditoriaus prašymą dėl vykdymo, orderio vykdymas gali būti sustabdomas teismo prašymu. Antstoliai negali paimti daiktų, tačiau jie privalo toliau juos aprašyti (t. y. įtraukti į sąrašą daiktus, kuriuos vėliau būtų galima konfiskuoti ir paimti siekiant parduoti).

Jeigu kreditorius teismui pateikė teisingą prašymą dėl vykdymo, tas teismas negali atsakyti taikyti kreditoriaus pasirinkto vykdymo būdo. Todėl kreditoriui nereikalingos jokios sprendimo, kuriuo patvirtinamas vykdymo būdas, apskundimo priemonės.

6 Ar vykdymo procedūroje taikomi kokie nors apribojimai, visų pirma susiję su skolininko apsauga ir terminais?

Orderiui arba vykdomajam raštui taikomas tam tikras terminas. Orderis ir vykdomasis raštas galioja 12 mėnesių ir teismo nutartimi jo galiojimo terminas gali būti pratęstas dar 12 mėnesių.

Pradedant taikyti daiktų perėmimo procedūrą, skolininką reikia informuoti, kad jo daiktai buvo areštuoti ir kad jis per 5 dienas gali su antstoliais sudaryti susitarimą dėl laikino disponavimo daiktais. Pagal šį susitarimą skolininkui leidžiama išlaikyti daiktus. Jeigu skolininkas susitarimo nepasirašo per 5 dienas, antstoliai gali paimti prekes ir perduoti jas į aukcioną.

Šis tinklalapis priklauso portalui [Jūsų Europa](#).

Laukiame jūsų [atsiliepimų](#) apie tai, kiek naudinga pateikta informacija.

**Your
Europe**

This webpage is part of an EU quality network

Paskutinis naujinimas: 14/10/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.